

Inatsisartuni ilaasortaq
Palle Christiansen
/ Maani

Meeqqat angerlarsimaffeqanngitsut inisseqqittarnerat pillugu apeqqutit

Meeqqat angerlarsimaffeqanngitsut inisseqqittarnerat pillugu apeqqutinnut qujanaq.
Matuma kinguliani apeqqutitit issuartassavakka, taakkununga akissutinik
kinguleqartittarlugit.

1. Naalakkersuisut pilersaaruteqarnerlutik nalunaarut aqqutigalugu inisseeqqittarfiit, pisortat inissiaatileqatigiiffiisa inunnut anisitaasunut neqeroorutigisartagaasa pitsaassusaannik minnerpaaffiliinissaminnut (tassunga ilaatillugit ilaqutariit meerartallit) – assersuutigalugu piumasaqaatigalugu init kiassagaanissaat, innaallagiaqarnissaat imeqarnissaallu aamma nillartaartitsiveqarnissaat, igaffeqarnissaat, errorsiveqarnissaat, anartarfeqarnissaat uffarfeqarnissaallu?

AKISSUT: Naamik. Inisseeqqittarfiit pitsaassusaannut, tassungalu init kiassagaanissaat, innaallagiaqarnissaat, imeqarnissaat aammalu nillartaartitsiveqarnissaat, igaffeqarnissaat, errorsiveqarnissaat, anartarfeqarnissaat uffarfeqarnissaallu ilanngullugit, piumasaqaatinik minnerpaaffiliinissaq Naalakkersuisunit siunnerfigineqanngilaq. Suliassaqarfimmut tamatumunnga sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni, nr. 13-imi, 26. maj 2010-meersumi, aammattaq ”Sanaartornermut inatsit”-mik taaguuteqartumi maleruagassaqaarenera tamatumunnga pissutaavoq. Taanna naapertorlugu sanaartukkat atorneqalersinnaanngillat, ukuninnga pilerneqarsimangippata:

- 1) imermut eqqiluisaarnermi atoriikkamut avatangiisinik illersuinissamut inatsimmut naapertuuttumik kuuffiliisoqarpat igitsinissamulluunniit aaqqissuussisoqarpat,
- 2) imermik pilersuinermit inatsimmut naapertuuttumik imermik imigassamik pilersuisoqalerpat, kiisalu
- 3) upalungaarsimanermit ikuallattoornissamullu inatsimmut naapertuuttumik qatserisinnaanermit isumannaatsumik periarfissaqalerpat.

Tassalu politikikkut aalajangerneqarpoq, sanaartugaq aatsaat atorneqalersinnaasoq, minnerpaamik

- 1) Imaartakkamik perusuersartarfeqarpat, aammalu imermut eqqiluisaarnermit atoriikkamut akuerisamik kuuffiligaappat
- 2) Ukioq kaajallallugu imertartarfimmut imertartoqarsinnaappat, aamma
- 3) Ikuallattoornermi qatserinissamut illuliornermit maleruagassani peqqussutigineqartut tigungmiartakkamik qatserusigaappat

8. juli 2013
Sags nr. 2013-085769
Dok. nr. 1268253
Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Inuuniarnermi atukkat pissutsillu nunatsinni atuuttut assigiinngitsorujussuupput. Inisseeqqinnermut atatillugu ilaqutariinnut meerartalinnut pissutsinik immikkut ittunik – soorlu kuuffeqarfinnik uffartarfinnillu - atuuttussaanerannik oqarnissaq iluaqutaanngilaq, pissutsit taakku najukkami atorneqanngippata.

Aamma inissiat inisseeqqiffissat ilaqutariit atugarisimasaannit pitsaanerusussanngorlugit piumasaqarnissaq naapertuutinngilaq.

Inoqutigiinnut eqqugaasunut inisseeqqiffinnut aningaasartuutit najugaqarfiit ingerlanneqarnerinut toqqaannartumik artukkiisarput. Inissiat inisseeqqiffiusartut najukkani inissiat pitsaassusiinit qaffasinnerusumik piumasaqaateqarfigineqassappata, aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussisoqartariaqarpoq, taannalu Inatsisartuni suliarineqartariaqarpoq, tassanilu tamatumunnga aningaasartuutissat immikkut ittunik aalajangiiffigineqartariaqarput.

Ilisimatitsissutigisinnaavara, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inisseeqqittarnerit ataatsimut isigalugit (ilaqutariit meerartallit, aappariit kisimiittullu) 2010-mi, 2011-mi aamma 2012-imi aningaasartuutit 7,2 mio. koruuninut, 7 mio. koruuninut aamma 7,4 mio. koruuninut naatsorsorsimammagit. Tassalu ukiuni kingullerni pingasuni najugaqarfiit ingerlatsineranni inisseeqqittarnernut aningaasartuutit 21,6 mio. koruunit akilerneqarsimapput. Taamatut pisoqarnera naapertuutinngilaq, tassami akiitsut akilinngitsuukkat ineriartornerat ataatsimut isigalugu (ilaqutariinnut meerartalinnut, aappariinnut kisimiittunullu) aamma qaffakkiartorpoq. 2010-mi, 2011-mi aamma 2012-imi akiitsut akilinngitsuukkat katillugit 65,8 mio. koruuninik, 66,3 mio. koruuninik aamma 85 mio. koruuninik amerlassuseqarput. Tassalu akiitsut akilinngitsuukkat amerlineri aamma anisitsinernut inisseeqqinnernullu aningaasartuutit amerlinerinik isumaqartussaapput. Pingaartumik ilaqutariit ineqarnermut akiliutinik akiliinngitsoortarnermikkut inissianik najukkaminnik meeqqamillu toqqissisimanissaannik salliutitsinnginnerat naapertuutinngilluinnarpoq.

Eqqaamaneqassaaq, ilaqutariinnik meerartalinnik anisitsinerit inunnik isumaginninnikkut oqartussaasut suliamut akulerutseqqaarnagit pisanngimmata. Taamaalilluni ilaqutariit akiliisinnaassuseqaralarlutik akiliinissamut piumassuseqannginersut isummerfigineqareertarpoq. Tassalu ilaqutariit isertitaminnik ineqarnermut akiliutinit allaanerusemut atuinissamik salliutitsisimanersut. Kiisalu meeqqat angajoqqaaminni najugaqaannarnermikkut atugaat pitsaanerpaanersut inunnik isumaginninnermi oqartussaasunit isummerfigineqareertarpoq – aammattaaq inissiani inisseeqqiffiusuni najugaqaralarlutik.

2. Naalakkersuisut naapertuuttut isiginerlugu, INI-p inisseeqqinneqartut nuuttarmagit – aamma ilaqutariit meerartallit – qaammatit pingasukkaarlugit?

AKISSUT: Oqaatigineqareersutut inuit inissiani inisseeqqiffiusuni akeqanngitsumik, attartortullu allat akiligaannik najugaqartarnerat naapertuutinngilluinnarpoq. Inuit ilaat ukiorpassuarni taamatut akeqanngitsumik

najugaqartarput – suliffeqaraluaraangamilluunniit. Inuit ilaannut taamatut najugaqarnissaq inooriaasinngortarpoq toqqarneqartarlunilu. Taamatut inooriaaseqarneq allanut soorunami artukkiisarpoq. Naalackersuisut isumaqarput, innuttaasut taamatut akeqanngitsumik sullinneqartariaqanngitsut saniliminnullu artukkiisariaqanngitsut. Taamaattumik inisseeqqittarnernut akiliisarnerit pillugit maleruagassanik atuutsitsilernissaq Naalackersuisut sulissutigaat. Taamaalilluni inisseeqqinneqartut akiitsuminnut akilinngitsuukkanut akiliisarnissamut, inissiamillu attartortittakkamik nalinginnaasumik pissarsinissamut kaammattorneqassapput. Saniatigut pissarsiassatut aamma najugaqarfiit missingersuutaat inisseeqqittarnernut aningaasartuutinit artukkinneqartarunnaassapput, tamatumunngalu taarsiullugu aningaasat sipaakkat inissianik aserfallatsaaliuineranut atorneqarsinnaalissapput.

3. Naalackersuisut sulissutiginiarnerlugu inisseeqqittarfinni pisortanit pigineqartuni inoqutigiinnillu arlariinnit atorneqartuni imigassartornissaq inerteqqutaassasoq taamatullu ilaqutariit meerartallit inisseeqqinneqartut eqqissisimasumik toqqissisimasumillu ineqartarnissaat?

AKISSUT: Najukkani torersaarnissamut maleruagassanik sukannersunik atuutsitsilernissaq, soorlu pujortartarnermik imigassartortarnermillu inerteqquteqalernissaq siunnersuutaasooq pitsaalluinnartoq Naalackersuisut isumaqarput. A/S Inissiatileqatigiiffik INI maleruagassanik taamaattunik atuutsitsilernissamut Naalackersuisunit peqquneqassaaq. Kisiannili erseqqissaatigineqassaaq, inissiat inisseeqqiffiusut pigaartoqartinneqartanngimmata nakkutilliisoqartinneqartaratillu, taamaalillunilu inissiani inisseeqqiffiusuni torersaarnissamut maleruagassat malinneqarnissaannik atuutsitsinissaq ajornakusoorsinnaammat. Kisiannili toqqaannartumik unioqutitsisoqarnerani inissianit inisseeqqiffiusunit anisitsisoqarsinnaassaaq, inissianilu inisseeqqiffiusuni najugaqartunit sinneruttut – pujortarneq imernerlu ajortut – eqqissisimanerulersinneqarsinnaassapput..

4. Naalackersuisut sulissutiginiarnerlugu ataqqineqassasoq, inisseeqqinneqartut pisattaminnik sunik nassartarnissaat pillugu aalajangersaanermi eqqarsaatigineqartassasoq ilaqutariit meerartaqarnerisut?

AKISSUT: Ilaqutariit anisinneqartut pigisaminnik pisariaqartitaminnik piiaanissamut sapaatit akunnerat tikillugu piffissalernerneqartassasut A/S Inissiatileqatigiiffik INI ilisimatinneqarpoq. Pigisat suut nassarneqarsinnaanerinit attartortitsisut killiliineq ajorput. Pequtit ilaqutariit nassarsinnaanngisaasa sinneri poortorneqartarput, aammalu pigisat piginnittumit tiguneqarsinnaapput. Attartortut anisitaasut pigisaanik toqqortaqaarneq aningaasartuutitaqartarpoq, taamaattumillu attartortitsisup sapinngisamik ikinnerpaanik poortuinissaq soqutigisararpaa.

Kiisalu naggasiutigalugu ilisimatitsissutigissavara, Nuummi inisseeqqittarfimmik sananissaq Naalackersuisut sulissutigimmassuk. Inisseeqqittarfiup 2013-imi juullertinnagu naammassineqarsinnaanissaa neriuutigineqarpoq. Inisseeqqitatu inuunerminni ingerlaqqissinnaanissamut kaammattorniarlugit

akiliisinneqartalernissaat Naalakkersuisut siunnerfigaat. Aamma
assersuutigalugu Kommuneqarfik Sermersooq ajornartorsiummik
eqqumaffiginnittoq Naalakkersuisut ilisimavaat, tassungalu inisseqqitat
angerlarsimaffeqanngitsullu allat qanoq iliorluni ineqarnikkut pissutsinik
torersunik atugaqalernissamut kaammattorneqarsinnaanersut ilaavoq.

Neriuppunga matumuunakkut apeqqutitit tamakkiisumik akisimassallugit,
tamatumunngali peqatigitillugu erseqqissaatigissavara, inisseqqittarnermut
apeqqut ineqarnermut tunngasuinnaanngimmat, kisiannili aamma nunatsinni
inunnik isumaginninnikkut ajornartorsiutinik qanoq iliorluta
isumaginnissinnaanitsinnut apeqqutaalluni annertoq. Tassalu qanoq iliorluta
innuttaasut meeqqaminnik, aammalu naak akiliisinnaassuseqaraluarlutik
inissiaminni najukkaminni najugaqaannarnissamik salliutitsisinnaanngitsut
isumagisinnaavavut isumaannillu allanngortitsiniarsinnaavugut?

Taamaattumik uanga suliassannut tunngatillugu neriutigaara, Kalaallit
Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsut pillugit nalunaarussiaq innersuussutigisat
oqallinnermik isummanillu avitseqatigiinnermik uummarissumik
pilersitsiumaartoq, aammalu siunissami Inatsisartuni politikikkut sulinissatsinni
pilersitsiviusunik angusaqarnissamut atorneqarsinnaajumaartoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mette Lyngé